

Bezpečnostní pokyny pro obsluhu ZDVIHACÍHO ZAŘÍZENÍ

Před použitím zdvihacího zařízení – jeřábu, otočné konzoly apod.:

- Proveďte vizuální prohlídku ZZ za účelem zjištění nedostatků (viditelné poškození, vytékání provozní kapaliny, dotažení spojů, navinutí a stav lana, stav pohyblivých dílů, ovladačů atd.).
- Zkontrolujte funkci ZZ bez zátěže, ověřte správnost pohybu podle označení ovladačů.
- Přesvědčte se, zda bezpečnostní prvky pracují hladce a účinně, zda jsou funkční.
- Závady nahlaste vedoucímu pracoviště, zapište do deníku ZZ a zajistěte jejich odstranění.
- Nasadte si předepsané ochranné pomůcky (přilba, pracovní rukavice, vhodná obuv apod.).
- Zkontrolujte, zda se v manipulačním prostoru (v prostoru pohybu zavěšeného břemene, na jeřábové dráze) nevyskytují osoby. Tyto osoby informujte o provozu ZZ, pohybu břemene.
- Zajistěte si volný a bezpečný manipulační prostor a dostatečný přehled po celém pracovišti.

Pokyny k bezpečné práci:

- Používejte zařízení pouze k účelu, pro který je určeno. Dodržujte maximální nosnost ZZ.
- Dbejte na to, aby nedošlo k samovolnému spuštění zařízení.
- ZZ uvedte do pohybu jen na znamení vazače.
- Po uvázání / zavěšení břemene nejprve zvolna napněte vázací / závěsný prostředek, zkontrolujte uvázání / závěs a polohu těžiště břemene vůči ose závěsu.
- Při manipulaci / pojízdění pečlivě sledujte břemeno a dbejte pokynů vazače / signalisty.
- Pohybujte se z dosahu manipulovaného břemene.
- Zabraňte prudkým pohybům nebo neočekávaným zastavením či spuštěním ZZ.
- Se zavěšeným břemenem manipulujte tak, aby nedošlo k většímu nebo nebezpečnému rozhoupání břemene, které by způsobilo silné rázy v nosné konstrukci a mechanismu a ohrozilo bezpečnost osob v blízkosti a zařízení v okolí.
- Břemeno uložte na dostatečně pevnou podložku tak, aby bylo ve stabilizované poloze.
- Břemeno uložte tak, aby vázací prostředek nebyl poškozen a mohl být bez násilí sejmout.

Je zakázáno:

- Manipulovat s břemeny, jejichž hmotnost není známá.
- Manipulovat s břemeny, která svými rozměry ohrožují okolí, bez náležitých opatření.
- Manipulovat s břemeny nad osobami nebo v jejich nebezpečné blízkosti.
- Zvedat břemena zasypaná, upevněná, přilnutá nebo přimrzlá.
- Zvedat břemena trhavými pohyby, šíkmým tahem a zbytečně vysoko.
- Ovládat ZZ tak, že způsobí nadměrné rozhoupání břemene.
- Vyrážet různé předměty pohybem ZZ a rozhoupáním. Odkládat na ZZ různé předměty.
- Používat ZZ k manipulaci s tlakovými lahvemi.
- Přidržovat břemena rukou, zavěšovat se či stavět na břemena k udržení jejich rovnováhy.
- Nechávat břemeno zavěšené v době pracovní přestávky nebo po ukončení pracovní doby.
- Ukládat břemena na únikové cesty a komunikační trasy (uličky, průchody, dopravní cesty).
- Vyřazovat z funkce bezpečnostní prvky, provádět nepovolané úpravy či neodborné opravy.
- Používat ZZ, vytvoří-li se na laně smyčka nebo se lano vysmekne z drážek, bubnu či kladky.
- Používat ZZ v případě zjištění zjevných závad na konstrukci či závěsném zařízení.

Po ukončení činnosti ZZ:

- Zajistěte, aby hák, popř. závěsné prostředky neohrožovaly osoby a provoz v okolí ZZ.
- Kladnici s hákem umístěte na vyhrazené místo. ZZ zabezpečte proti samovolnému pohybu.
- Vypněte a zajistěte hlavní vypínač ZZ.

Bezpečnostní pokyny pro manipulaci s BŘEMENY POMOCÍ JEŘÁBU

PAMATUJ !

- Ovládat jeřáb mohou pouze oprávnění zaměstnanci.
- I když je vypínač v kabině vypnut, je hlavní trolej a sběrače pod proudem.
- Před zahájením práce je nutné se přesvědčit, zda není někdo nepovolaný na jeřábu nebo jeřábové dráze, nejsou-li na jeřábu volně ležící předměty, je-li jeřáb dostatečně mazán a zkontrolovat celé zařízení jeřábu. Dále zkontrolovat, případně dotáhnout brzdy, navinutí a stav lana a vyzkoušet signální zařízení.
- Před zapnutím vypínače zjistit, zda jsou kontrolery v nulové poloze.
- Po zapnutí vypínače vyzkoušet motory, brzdy a koncové vypínače.
- Během směny se nesmí vypínat koncové polohy koncovým vypínačem.
- Na zařízení jeřábu se nesmí nic měnit ani upravovat.
- Jeřáb se smí uvést do pohybu jen na znamení vazače.
- Břemena se nesmí doprovádat nad pracujícími osobami.
- Při pojízdění se musí soustředit veškerá pozornost na břemeno a pokyny vazače a musí se pojízdět tak, aby se břemeno nerozhoupalo, aby se nezpůsobily rázy v mechanismu a neohrožovali se zaměstnanci a stroje.
- U jeřábů se dvěma kladnicemi se nesmí zvedat prázdná kladnice při současné práci s druhou kladnicí. Kladnice, se kterou se nepracuje, musí být volná.
- Obrácení břemen provádět vždy zdvihem a pojízděním, aby lana byla svisle a dbát, aby potřebné místo bylo volné a vazač byl v dostatečné vzdálenosti od břemene.
- Při každém opuštění kabiny je nutné vypnout v kabině vypínač.
- Veškeré závady hlásit jeřábovému technikovi nebo vedoucímu pracovníkovi.

Při zvedání břemen je zakázáno:

- Používat nevhodné nebo závadné vázací, zavěšovací a uchopovací prostředky.
- Přetěžovat jeřáb nad uvedenou nosnost, zvedat přimrzlá břemena.
- Zkracovat vázací prostředky zauzlením či zkroucením.
- Vázat břemeno tak, aby došlo k šíkmému tahu nebo k vlečení břemene.
- Vázat břemeno přes jeho ostré hrany.
- Zavěšovat břemena na špičku háku.
- Zvedat břemena trhavými pohyby.
- Zavěšovat se na visící břemeno nebo na ně stoupat k udržení jeho rovnováhy.
- Zaklepávat trhliny na vázacích řetězech.
- Používat jeřáb k manipulaci s tlakovými láhvemi.
- Přidržovat břemeno rukou pro udržení jeho rovnováhy.
- Nechávat břemeno zavěšené v době pracovní přestávky.
- Manipulovat s břemeny, jejichž hmotnost není známá.
- Ukládat břemena na dopravní cesty.
- Uvolňovat vázací prostředky zpod břemen násilně.
- Manipulovat s břemeny v ochranném pásmu elektrického vedení.

Bezpečnostní pokyny pro VÁZÁNÍ A ZAVĚŠENÍ BŘEMEN

Před zahájením vázání břemen – příprava k vázání:

- Zjistěte nosnost zdvihacího zařízení – informace z tabule nosnosti ZZ, dotazem u jeřábníka.
- Zjistěte hmotnost břemene – je vyznačena na břemenu nebo se stanoví výpočtem.
- Zvolte vhodný vázací prostředek – dle tvaru a hmotnosti břemene, dle pracovního postupu.
- Proveďte kontrolu vázacího prostředku před použitím – zjištění zjevných závad a poškození.
- Zvolte vhodný způsob vázání – v koordinaci s obsluhou ZZ, dle pracovního postupu.
- Odhadněte těžiště břemene – špatná volba se projeví po nadzvednutí břemene změnou jeho polohy (nakloněním), svislá osa háku při uvázání musí být nad těžištěm břemene.
- Zkontrolujte, zda se v nebezpečné blízkosti břemene nevyskytují žádné osoby, které se nepodílejí na vázání nebo přepravě břemene.
- Zajistěte si volný manipulační prostor, přehled po pracovišti a stálý výhled na obsluhu ZZ.
- Zajistěte si vhodné podložky, klíny a jiné prostředky pro bezpečné uložení břemene.
- Nasaďte si předepsané ochranné pomůcky (přilba, pracovní rukavice, vhodná obuv apod.).

Pokyny k bezpečné práci:

- Rádně upevněte nebo odstraňte pohyblivé části břemene nebo volné části na břemenu.
- Neuvazujte nebo nezavěšujte břemeno v místech, kde by mohlo dojít k vysmeknutí nebo k vzájemnému poškození vázacího nebo závěsného prostředku a břemena.
- U rozměrných břemen stabilizujte či upravte polohu vazáku nebo podložek před napnutím vázacích prostředků pomocí dalších osob. Dbejte pokynů vazače, který řídí přepravu.
- Vázací prostředky upevněte tak, aby se vyloučilo nebezpečí úrazu při jejich odepínání.
- Po uvázání / zavěšení břemene dejte pokyn obsluze ZZ, zvolna napněte vázací / závěsný prostředek, zkontrolujte uvázání / závěs a polohu těžiště břemene vůči ose závěsu.
- Pamatujte na riziko zhoupnutí břemene po nadzvednutí a jeho pád při špatném uvázání.
- Nepřecházejte a nezdržujte se pod zavěšeným břemenum a v jeho nebezpečné blízkosti.
- Sledujte břemeno po celé jeho dráze a dbejte, aby se zde nenacházely osoby či překážky.
- K podložení břemene při ukládání používejte bezpečné a pevné podložky k tomu určené. Bez podložek lze uložit jen břemeno zavěšené za vázací body (lano není pod břemenum).
- Po uložení břemene zkontrolujte, zda je břemeno uloženo stabilně (použijte klíny apod.). Tepřve potom odvěste vázací prostředky z háku ZZ a vyjměte je zpod břemene.

Je zakázáno:

- Používat vadné či nevyhovující vázací / závěsné prostředky a bez označení nosnosti.
- Přetěžovat prostředky k vázání, zavěšení, uchopení břemen. Překračovat max. nosnost ZZ.
- Zkracovat vázací a závěsné prostředky zauzlením či zkroucením nebo je jakýmkoliv způsobem upravovat. Zaklepávat trhliny na vázacích řetězech.
- Vázat břemena o neznámé hmotnosti a břemena zasypaná, upevněná nebo přimrzlá.
- Vázat břemena tak, aby došlo k šíkmému tahu nebo k vlečení břemene.
- Vázat břemena přes jeho ostré hrany (hrozí riziko poškození vázacího prostředku).
- Vázat / zavěšovat nádoby, které jsou navršeny materiélem nad okraj.
- Přidržovat břemena rukou, zavěšovat se či stavět na břemena k udržení jejich rovnováhy.
- Upravovat jakýmkoliv způsobem hák nebo zavěšovat břemeno na dvojitý hák jednostranně.
- Zavěšovat na hák nebo vzájemně do sebe více vázacích nebo závěsných prostředků, než je k přepravě břemene zapotřebí, křížit je na háku nebo je zavěšovat na jeho špičku.
- Vytahovat nebo uvolňovat vázací / závěsné prostředky zpod břemen pomocí násilí.

Bezpečnostní pokyny pro použití VÁZACÍCH A ZÁVĚSNÝCH PROSTŘEDKŮ

Před použitím – provedení kontroly zjevných závad a nedostatků:

- **OCELOVÁ LANA:** označení nosnosti, stav zápletů, objímek, ok nebo příslušenství, nadměrný počet prasklých drátků, přetržený či uvolněný pramen, nadměrné opotřebení nebo poškození korozí, zlom lana po zatažené smyčce nebo po zatížení přes ostrou hranu.
- **VÁZACÍ ŘETĚZY:** označení nosnosti a evidenčního čísla, zjevná poškození koncových vybavení (háků nebo závěsných ok), výrazné prodloužení / zúžení článků řetězu, nadměrná koroze, trhliny, vruby, výrazné opotřebení v místě dotyku článků.
- **TEXTILNÍ VÁZACÍ LANA:** označení nosnosti, prasklý nebo uvolněný pramen, zjevné poškození zápletu, poškození nebo deformace koncového vybavení, zjevné mechanické poškození, u konopných lan poškození plísni nebo hniliobou.
- **VÁZACÍ POPRUHY Z CHEMICKÝCH VLÁKEN:** označení nosnosti, poškozená závěsná oka, poškození švů, poškození teplem (seškvaření), naříznutí popruhu nebo obalu, poškození nebo deformace kovových dílů.

Pokyny k bezpečné práci:

- Vadný nebo poškozený vázací / závěsný prostředek okamžitě vyřaďte z provozu.
- Veškeré závady ihned nahlaste odpovědné osobě a zajistěte jejich odstranění.
- V zimě očistěte vázací / závěsné prostředky od sněhu a námrazy.
- Volbu vázacího / závěsného prostředku proveďte s ohledem na tvar, materiál a hmotnost manipulovaného břemene, uchopovací a vázací místa, povětrnostní podmínky, v souladu s navrženým pracovním postupem.
- Vázací a závěsné prostředky skladujte pouze na určených – vyhrazených místech (věšáky, sklady apod.) a tak, aby nedošlo k jejich záměně nebo poškození.

Je zakázáno:

- Používat vadné či nevyhovující prostředky k vázání, zavěšení a uchopení břemen.
- Používat prostředky, které nejsou označeny dovoleným zatížením.
- Používat prostředky, které nebyly schváleny revizním nebo provozním technikem ZZ.
- Přetěžovat prostředky k vázání, zavěšení a uchopení břemen.
- Zkracovat vázací a závěsné prostředky zauzlením či zkroucením nebo je jakýmkoliv způsobem upravovat.
- Zaklepávat trhliny na vázacích řetězech.

Další bezpečnostní informace:

- Vázací a závěsné prostředky musí být vždy označeny tak, aby bylo možné určit charakteristiky podstatné pro jejich bezpečné použití.
- Kontroly technického stavu vázacích / závěsných prostředků provádí odpovědná osoba ve stanovených lhůtách. O každé prohlídce musí být veden záznam.
- Opravy prostředků pro uchopení a zavěšení břemen smí provádět jen kompetentní osoba nebo organizace, a to podle technických podmínek výrobce.